

W ramach strategicznego programu inwestycyjnego Port Polska, spółka Centralny Port Komunikacyjny przygotowuje do realizacji projekt Kolei Dużych Prędkości (KDP), zwanej popularnie linią Y. Na przebieg tej linii składają się będą odcinki planowanych linii kolejowych nr 85 i 86, łączące Warszawę oraz Węzeł CPK z Łodzią, Wrocławiem i Poznaniem.

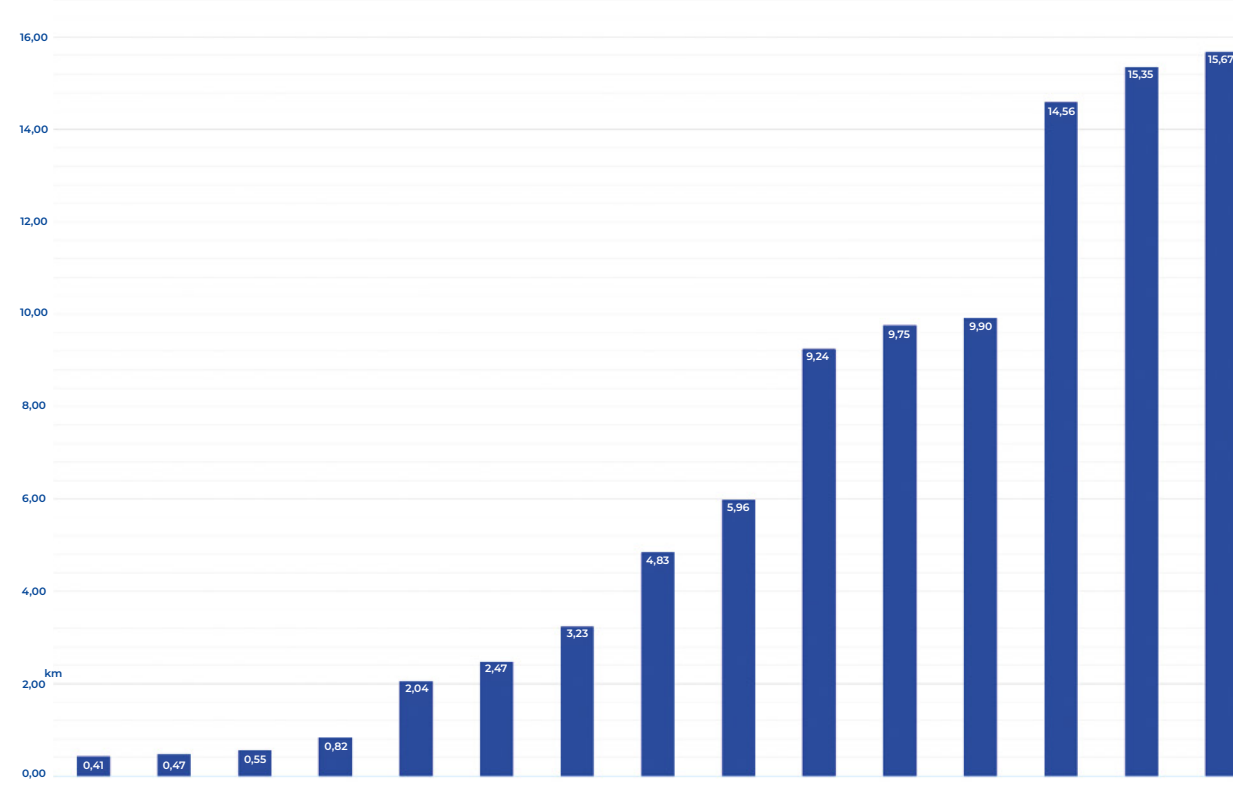
Spełnienie podstawowego wymogu projektu, jakim jest zapewnienie konkurencyjnego czasu podróży, wymagało zaprojektowania linii kolejowej umożliwiającej ruch pociągów z prędkością do 350 km/h. Konieczne było zatem wyznaczenie zupełnie nowego korytarza transportowego, który pogodziłby wymogi techniczne (łagodny przebieg trasowania w planie i profilu) z uwarunkowaniami środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi.

Potencjalne przebiegi poszczególnych odcinków linii Y zostały objęte kompleksowymi inwentaryzacjami przyrodniczymi, a następnie analizami mającymi na celu wyłonienie wariantów możliwie najlepiej godzących konieczność ingerencji w obszary zamieszkałe oraz cenne przyrodniczo, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów technicznych i funkcjonalnych, oraz efektywności ekonomicznej projektu. Powyższe czynniki stanowiły podstawę analizy wielokryterialnej, przeprowadzonej w ramach Studium Techniczno – Ekonomiczno - Środowiskowego (STEŚ), które finalnie wyłoniło racjonalny wariant inwestorski.

Dla poszczególnych odcinków inwestycyjnych aktualnie uzyskiwane są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU), procedowane przez właściwe terytorialnie organy ochrony środowiska (Tab 1). W przypadku nowej inwestycji liniowej o tak dużym zakresie nie da się jednak całkowicie uniknąć kolizji z cennymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych. W związku z tym decyzje środowiskowe wskazują na konieczność podejmowania szeregu działań minimalizujących i kompensacyjnych.

Długość odcinków linii KDP w granicach Nadleśnictw

Działania minimalizujące (łagodzące) polegają na ograniczeniu potencjalnych negatywnych oddziaływań, związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia, podczas gdy działania kompensacyjne mają na celu wyrównanie szkód w przyrodzie, spowodowanych realizacją i funkcjonowaniem inwestycji.

Wśród powyższych działań można wskazać m.in.: budowę przejść dla zwierząt wraz z systemem wygradzeń ochronno-naprowadzających, instalację ekranów akustycznych i przeciwoślennionych, tworzenie zbiorników zastępczych dla płazów, zakładanie łąk kwietnych, translokacje gatunków chronionych, montaż budek lęgowych i instalację platform lęgowych oraz nasadzenia drzew i krzewów. Przykładowy katalog zapisów DŚU, określających cel i zakres minimalizacji i kompensacji, zaprezentowano w Tab. 2.

Działania te są często zbieżne z ochroną czynną realizowaną przez służby ochrony przyrody, Lasy Państwowe, jednostki naukowe oraz organizacje pozarządowe i – w miarę możliwości – będą prowadzone we współpracy z tymi instytucjami. Potrzeby dodatkowych działań łagodzących i naprawczych pojawiać się będą również na etapie realizacji przedsięwzięcia, m.in. jako efekt prac nadzoru przyrodniczego i związanych z nim decyzji derogacyjnych.

Tabela 1. Aktualny etap procedury DŚU i status projektu

Warszawa - Węzeł CPK	Węzeł CPK	Węzeł CPK - Łódź	Tunel KDP w Łodzi	Łódź - Sieradz	Sieradz - Pleszew	Obwodnica Kalisza	Pleszew - Poznań	Sieradz - Kępno	Łącznica Galewice - Wieruszów	Kępno - Czernica Wrocl.	Czernica Wrocl. - Wrocław
[3]	[2]	[3]	[1]	[4]	[4]	[5]	[4]	[4]	[4]	[4]	[6]
OBJAŚNIENIA:											
[1] DŚU wydana, ostateczna / Inwestycja w realizacji											
[2] DŚU wydana, ostateczna / Proj. Bud. w opracowaniu											
[3] DŚU wydana, postępowanie odwoławcze / Proj. Bud. w opracowaniu											
[4] Procedura DŚU w toku / Proj. Bud. w opracowaniu											
[5] Złożony wniosek o DŚU / Proj. Bud. w opracowaniu											
[6] Procedura DŚU wstrzymana w oczekiwaniu na dalsze rozstrzygnięcia											

Tabela 2 - Przykładowe działania minimalizujące i kompensujące oddziaływanie inwestycji na środowisko

Przejścia dla zwierząt, ekrany akustyczne i przeciwoślennione	Estakady i inne obiekty techniczne	Zbiorniki kompensacyjne dla płazów	Translokacje	Platformy lęgowe i wzmocnienie gniazd, budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy	Utrzymanie siedlisk łąkowych oraz zakładanie łąk kwietnych	Kompensacje wycinki drzew i lasów	Minimalizacje podejmowane bezpośrednio w miejscu i czasie realizacji inwestycji
Minimalizacja efektu bariery migracyjnej dla zwierząt, łagodzenie negatywnych konsekwencji fragmentacji siedlisk	Ograniczenie zakresu przekształceń powierzchni ziemi, fragmentacji i ingerencji w siedliska	Kompensacja zniszczeń miejsc rozrodu płazów i zmniejszenia powierzchni siedlisk, oraz odsunięcie szlaków migracji płazów od linii kolejowej	Ochrona stanowisk gatunków chronionych poprzez ich przeniesienie w inne miejsca, odpowiadające ich preferencjom siedliskowym	Przeciwdziałanie negatywnym konsekwencjom zniszczenia gniazd oraz wycinki drzew lub wyburzeń obiektów stanowiących potencjalnie miejsce gniazdowania ptaków lub kryjówek nietoperzy	Ograniczenie zniszczeń i kompensacje siedlisk związanych z terenami otwartymi, w tym cennych przyrodniczo łąk i pastwisk	Minimalizacja strat w drzewostanie, zastąpienie koniecznie do usunięcia drzew i kompleksów leśnych nowymi nasadzeniami	Bieżące działania minimalizacyjne, podejmowane na etapie realizacji przedsięwzięcia, zapewniające ograniczenie niekorzystnych efektów dla środowiska

